

เพลงลูกทุ่งไทย สายใยวัฒนธรรม

ตอน...หกลิบปี "เพลงค่าน้ำนม"

โดย สาธิตจำเริญ

นาย ชัยชาญ

ศุภไพฑูย์ บุตรสิน

ความสุข ความประทับใจจากทุกครั้งที่ได้ออกแสดงและถือการที่ได้ไปร่วมงาน "คีตคารวะเพลงลูกทุ่งไทย" เมื่อ ๒๐ ปีที่ผ่านมา คือในคืนวันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ.๒๕๒๒ ณ ศูนย์ประชุมใหญ่ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

ในวันนั้นเป็นวันคืนลูกทุ่งได้รับเกียรติ ความสุข ปณิธาน และภาคภูมิใจเป็นที่สุดและเพราะอย่างยิ่ง ก่อนหน้านั้นไม่นานคือปีลูกทุ่งต้นที่ผู้ประพันธ์ทำนอง ทำนอง และเนื้อร้อง จำนวน ๑๒ คน ได้เข้ามารับพรจากท่านได้ซึ่งผู้ประพันธ์จากวงเครื่องสายเครื่องราชสุภาวดี สมานนราชนครินทร์ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๒ ณ ศาลาศิวลาภย์ ศูนย์ราชการ

คุณนันทิธรณีก็ได้บอกว่า งานคีตคารวะ เพลงลูกทุ่งไทยในวันนั้นได้คิดเลือกเพลงลูกทุ่งต้นจำนวน ๕๐ เพลง นำเสนอต่อผู้ชมเป็นที่ประหนึ่งสิ่ง และยังมีประกาศยกย่องและสนับสนุนรางวัลของเพลงลูกทุ่งที่ได้ในรางวัลเพลงสมัยใหม่ จำนวน ๗ เพลง และหนึ่งในเพลงสมัยใหม่ก็คือ "เพลงค่าน้ำนม" ซึ่งผมเคยยกย่องเป็นเพลงของแผ่นดิน และได้เป็นเพลงประจำวันแม่มาช้านาน จนถึงปี พ.ศ.๒๕๒๒

"ค่าน้ำนม" เป็นเพลงที่ผ่านการคัดเลือกพิเศษกับหลายประการ
ประการแรก คือผมได้เขียนให้พิเศษตั้งแต่ต้น เป็นเพลงที่จำง่าย ร้องง่าย ร้องได้ทุกโอกาส แม้ไม่ได้ออกแสดงหรือร้องไม่บ่อยก็ร้องได้

ประการที่สอง เป็นเพลงที่มีกลิ่นสร้อยที่ มีคุณค่า สร้างจินตนาการได้ฉับพลัน และคำร้องที่จดจำง่าย สามารถสื่อความหมายได้ดีแม้ว่าท่วงทำนองหรือทำนองต่าง ๆ ไปก็สื่อความหมายได้ดีเพราะท่วงทำนอง

ประการที่สาม เป็นเพลงที่แต่งเป็นภาษาสูง ๆ หรือมีภาษาใหม่ ๆ ไม่ออกนอกไปไกลจากวัฒนธรรมที่ชาติ หรือ วันคืนที่วันคืน แต่ปรากฏว่าต้องออกเสียง นึกแล้ว นึกแล้ว นึกแล้ว ร้องไม่จบ ด้วยเพราะความซาบซึ้งกันใจ จากคำร้องที่กลั่นกรอง พยายามเลือกเอาอย่างมาอย่างดี

ประการสุดท้าย เป็นเพลงที่นำไปเล่นขับไป ประทับใจและปฏิกรรมคุณธรรมว่าเป็นเพลงลูกทุ่งไทย ศุภไพฑูย์ บุตรสินที่ประพันธ์ทำนอง อันเป็นผลสืบเนื่องมาซึ่งการที่วัฒนธรรมไทย เป็นที่ความผูกพันและความศรัทธา ซึ่งคุณไพฑูย์ ผ่านเสียงร้องอันอ่อนนุ่มและสร้อยที่ของนักร้องเสียงละมุน นามว่า ซาญ เอ็นซ ซึ่งถือการพูดคำถ้อยความ

"เพลงค่าน้ำนม" ผลงานของคุณ ศุภไพฑูย์ บุตรสิน นับว่าผ่านเสียงที่ออกเสียงและกลั่นกรอง ขับร้องโดย ซาญ เอ็นซ ซึ่งมี วรุประสิทธิ์ วรทากาศ และ ศุภคำ อารีมิตร เป็นผู้เรียบเรียงเสียงประสาน โดยได้รับเกียรติของคณะครู ศิวารัตน์ บรรณกิจนามปากกา นักร้อง วรวิทย์ พ.ศ. ๒๕๒๒ คำร้องโดยดิฉัน

แม้วันนี้คุณคุณอันใหญ่หลวง
ที่เฝ้าหวาง่วงลูกแต่หลังเมื่อซึ่งนอนเปล
แม่เราเฝ้าเฝ้าเฝ้า
ก่อก่อนลูกน้อยนอนเปลไม่ก่่างหันเหไปจนไกล
เมื่อเลิกงานโตใช้แม่ยอม
แม่ฝ่ายยอมยอมเกิดแต่รักลูกปักดวงใจ
เติบโตโตใช้เลิกงานใหญ่
นี่แหละหนายะโรมิใช้ไต่หนาเพราะค่าน้ำนม
ความคิดพินิจให้ตี
ค่าน้ำนมแม่นี้จะมีอะไรเหมาะสม
ใช้ว่าแม่จ้่าลูกคิดถึงค่าน้ำนม
เลือดในอกผสมกันเป็นน้ำนมให้ลูกดื่มกิน
ค่าน้ำนมควรชวนให้ลูกฝัง
แต่เมื่อหลังเปรียบสิ่งฝันที่หนักกว่าแผ่นดิน
บวชเรียนพากเพียรจนสิ้น
หยอหดงั้นน้อมถนอมแทนในลิ้นพระคุณแม่เอย

ทุกวันนี้ที่ ๑๒ กันยายน ซึ่งเป็นวันคล้ายวันเกิดของแม่เป็นการระลึกถึงพระคุณแม่ เฝ้ามองย้อนหลังเมื่อครั้งลูกผู้แต่งบทเพลงและเจ้าของเพลง แล้วมองไปไกลถึงเพลงนี้ซึ่งบารมีอันสมบูรณ์ดีศรีศรีดีดี เพราะสารานุกรมในเล่มของเพลงนี้ที่ของนักภาษาศาสตร์ ตามล่าวว่า "คำร้องที่ดีนี้"

ค่าน้ำนม	อุดมล้วน	ชวนดื่มคำ
ค่าน้ำคำ	ศุภไพฑูย์	คุณคำเหลือ
ค่าน้ำเสียง	ซาญ เอ็นซ	แม่จ่านเจือ
ค่าน้ำใจ	แมกกุลเกือ	เหลือประมาธ

จัดพิมพ์ ๆ ของบทความนี้ ได้จากหนังสือ "คีตคารวะเพลงลูกทุ่งไทย" และ "ราชบัณฑิตยสถาน" ศุภไพฑูย์ บุตรสิน